

بسمه تعالیٰ

۲۰۰۰

۱۳۸۵/۰۹/۱۰

چرا در انتخابات مجلس خبرگان شرکت نمی‌کنیم؟

هم میهنان گرامی،

همان گونه که مطلع هستید، تا چندی دیگر انتخابات دوره سوم شوراهای اسلامی شهر و روستا همزمان با دوره چهارم مجلس خبرگان رهبری برگزار خواهد شد. نهضت آزادی ایران در بیانیه شماره ۱۹۹۴ مورخ ۸۵/۸/۶، با عنوان "چرا در انتخابات شوراهای شرکت نمی‌کنیم؟"^(۱)، ضرورت حضور مردم در پای صندوق‌های رای و شرکت در هرگونه انتخابات را بنابر دلایل مختلف، از جمله به دلیل لزوم تمرین دموکراسی در کشورهای جهان سوم، برشمرد. از دید نهضت آزادی ایران، در صورتی که امکان رقابت در یک انتخابات، حتی به میزان حداقلی وجود داشته باشد، ملت باید از همان حداقل ممکن برای ایستادن در برابر تمام‌خواهان صرف‌نظر نکرده، با شرکت در انتخابات و دادن رای، دموکراسی را هم خود بیاموزد و هم به حاکمان تحمیل کند. به همین دلیل، نهضت آزادی ایران در آن بیانیه از مردم خواست که به رغم شرایط نامطلوب موجود، در صورت امکان وجود حداقل رقابت در هر شهر و روستا، به منظور تقویت نهاد شورا در انتخابات دوره سوم شوراهای شرکت کنند.

اما در مورد انتخابات مجلس خبرگان رهبری، نهضت آزادی ایران در دو نشریه تفصیلی، یکی مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۷ با عنوان "مجلس خبرگان رهبری و حقوق اساسی ملت" و دیگری مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۰ با عنوان "مجلس خبرگان و مردم"^(۱)، درخصوص مبانی، عملکرد، تناقض‌ها و ابهامات آن توضیح داده، پیشنهادهایی نیز برای اصلاح فرایند این انتخابات عرضه کرد تا برگزاری چنین انتخاباتی معنا و مفهوم پیدا کند و مردم بتوانند با میل و آگاهی در آن شرکت کنند. متأسفانه هیچ‌گونه اقدامی در این باره صورت نگرفته و برخورد حاکمیت به گونه‌ای است که به هیچ وجه امکان حضور صاحبان اندیشه‌های مختلف و غیر همسو با جریان فکری حاکم را فراهم نمی‌کند. مثلاً در انتخابات پیش‌رو، از آنجایی که در برخی از

شهرها تعداد نامزدهای نمایندگی برابر با تعداد نمایندگان مورد نیاز آن شهرها است و در شهرهای دیگر نیز رقابت میان کسانی خواهد بود که از نظر اندیشه دینی و سیاسی تفاوتی ماهوی با یکدیگر ندارند، عملاً انتخابی از سوی مردم صورت نخواهد گرفت، بلکه انتصابی از سوی شورای نگهبان به دست مردم خواهد بود. نکته جالب توجه و باعث تأسف دیگر در گزینش نامزدهای انتخابات مجلس خبرگان این است که صلاحیت آنان باید به وسیله نهادی (شورای نگهبان) تأیید شود که در جایگاهی به مراتب پایین‌تر از مجلس خبرگان قرار دارد، چرا که فقهای شورای نگهبان از سوی مقام رهبری منصوب می‌شوند، در حالی که مجلس خبرگان باید بر جایگاه رهبری نظارت کند.

از سوی دیگر، عملکرد سه دوره گذشته مجلس خبرگان نشان داده است که امر نظارت بر رهبری به وکالت از سوی مردم، که مهمترین وظیفه نمایندگان آن مجلس است، عملاً از وظایف آنان حذف شده و قایل بودن به نوعی قداست برای مقام رهبری، اجازه هرگونه پرسشگری در این حوزه را از نمایندگان ستانده است. به همین خاطر، تاکنون هیچگونه گزارشی از عملکرد دوره‌های گذشته این مجلس به مردم ارایه نشده و مردم از مباحثات انجام یافته در آن کاملاً بی اطلاع هستند. بدین ترتیب، مشاهده می‌شود که مجلسی که باید نماد اقتدار مردم، دموکراسی و ارزش‌های اسلامی باشد، در عمل به نهادی کاملاً غیر مردمی و ضد دموکراسی و حتی ناقض آموزه‌های اسلامی تبدیل شده است. به همین دلیل، نهضت آزادی حضورش را در انتخابات مربوط به چنین مجلسی، با توجه به شیوه انتخاب نمایندگان و نیز کارکرد آن، نه تنها در راستای گسترش دموکراسی ارزیابی نمی‌کند بلکه آن را حتی مانعی بر سر راه مردم‌سالاری می‌داند.

نهضت آزادی ایران به صاحبان اندیشه محدود کردن قدرت و دامنه انتخاب مردم و بانیان برگزاری این گونه انتخابات، هشدار می‌دهد که به سخره گرفتن رأی مردم و تضعیف ر肯 جمهوریت نظام حتی اگر در کوتاه مدت و در ظاهر باعث بروز بحران نشود، قطعاً کلیت نظام را دستخوش بحران‌های جدی خواهد کرد. والعقابه للمتقين

نهضت آزادی ایران

(۱) علاقمندان برای مطالعه این نشریات می‌توانند به سایت نهضت آزادی ایران www.nehzateazadi.org مراجعه کنند.